

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Αθήνα 20 -02-2026

ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑΣ

ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ – ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Με αφορμή αποσπάσματα τηλεοπτικών εκπομπών και δημοσιεύματα, κυρίως του ηλεκτρονικού τύπου, που αναφέρονται στον τρόπο διαχείρισης, εκ μέρους της αρμόδιας Εισαγγελέως Πρωτοδικών Λάρισας, υποβληθέντων αιτημάτων εκταφής θυμάτων του τραγικού δυστυχήματος «των Τεμπών» της 28-02-2023, μετά από σχετική ενημέρωσή μας, από την Εισαγγελέα Πρωτοδικών Λάρισας, κατά τη λειτουργική αρμοδιότητά μας, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 32 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας και 28 του Ν. 4938/2022 («Κώδικας Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών και λοιπές διατάξεις»), εκθέτουμε και ανακοινώνουμε τα εξής:

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 183 του ΚΠΔ, «*Αν απαιτούνται ειδικές γνώσεις ορισμένης επιστήμης ή τέχνης για να γίνει ακριβής διάγνωση και κρίση κάποιου γεγονότος, οι ανακριτικοί υπάλληλοι ή το δικαστήριο μπορούν αυτεπαγγέλτως ή με αίτηση κάποιου διαδίκου ή του εισαγγελέα να διατάξουν πραγματογνωμοσύνη. Η πραγματογνωμοσύνη διατάσσεται υποχρεωτικά, αν ο νόμος ρητά επιβάλλει τη διεξαγωγή της.*». Κατά τις διατάξεις του άρθρου 184 ΚΠΔ, «*Αν η πραγματογνωμοσύνη δεν μπορεί να γίνει σε εργαστήριο που ιδρύθηκε ειδικά από τον νόμο καθώς και σε άλλες εξαιρετικές περιπτώσεις, διορίζονται δύο ή περισσότεροι πραγματογνώμονες. Σε επείγουσες ή μικρότερης σημασίας περιπτώσεις μπορεί να διοριστεί μόνο ένας. Ο διορισμός τους σε εξαιρετικά επείγουσες περιστάσεις μπορεί να γίνει και προφορικά, επακολουθεί όμως η σύνταξη του εγγράφου.*». Κατά τις διατάξεις του άρθρου 185 ΚΠΔ (όπως αυτό τροπ. δυνάμει των άρθρων 77 και 138§1 του Ν.5090/2024, με έναρξη ισχύος από την 01-05-2024), «*Το συμβούλιο των πλημμελειοδικών, ύστερα από*

πρόταση του εισαγγελέα πλημμελειοδικών, καταρτίζει μέσα στο τρίτο δεκαήμερο του Σεπτεμβρίου κάθε χρόνο πίνακα πραγματογνωμόνων κατά ειδικότητες από πρόσωπα που διαμένουν στην έδρα του και είναι κατάλληλα για τη διενέργεια πραγματογνωμοσύνης, προτιμώντας δημόσιους υπαλλήλους. Στον πίνακα περιλαμβάνονται παιδοψυχίατροι και παιδοψυχολόγοι, και ελλείψει αυτών, ψυχίατροι και ψυχολόγοι εξειδικευμένοι στα θέματα γενετήσιας εκμετάλλευσης και κακοποίησης παιδιών. Ο πίνακας υποβάλλεται στον εισαγγελέα εφετών, που έχει το δικαίωμα να ζητήσει τον Οκτώβριο από το συμβούλιο των εφετών τη μεταρρύθμισή του. Το συμβούλιο των εφετών αποφαινεται σχετικά τον Νοέμβριο. Ο πίνακας, αφού οριστικοποιηθεί, παραμένει στα γραφεία των γραμματέων των εδρών του πλημμελειοδικείου και ανακοινώνεται τον Δεκέμβριο κάθε χρόνου από τον εισαγγελέα πλημμελειοδικών στους ανακριτικούς υπαλλήλους της περιφέρειας. Κάθε χρόνο ισχύει, ωστόσο συνταχθεί νέος πίνακας, ο πίνακας που συντάχθηκε το προηγούμενο έτος.». Κατά τις διατάξεις του άρθρου 186 ΚΠΔ, «Ο διορισμός των πραγματογνωμόνων πρέπει να γίνεται με κάθε επιμέλεια από τον ανακριτικό υπάλληλο ή από το δικαστήριο, με επιλογή ανάμεσα στα πρόσωπα που αναγράφονται στον πίνακα ο οποίος έχει συνταχθεί σύμφωνα με το άρθρο 185. Μόνο αν δεν υπάρχει τέτοιος πίνακας ή δεν περιέχει τις ειδικότητες που απαιτούνται για τη διενέργεια της πραγματογνωμοσύνης που έχει διαταχθεί, ή αν οι αναγραφόμενοι στον πίνακα δεν βρίσκονται στην περιφέρεια του οργάνου που τους διορίζει, είναι δυνατό να διοριστούν και πρόσωπα που δεν περιλαμβάνονται στον πίνακα. Ο διορισμός πραγματογνωμόνων με αυτό τον τρόπο γίνεται και όταν υπάρχουν πραγματογνώμονες ειδικά διορισμένοι με νόμο, αν εκείνος που ενεργεί την ανάκριση με σύμφωνη γνώμη του εισαγγελέα πλημμελειοδικών κρίνει αιτιολογημένα ότι τούτο είναι αναγκαίο. Το ίδιο δικαίωμα έχει και το δικαστήριο. Διορίζεται και ειδικός πραγματογνώμονας που δεν περιλαμβάνεται στον πίνακα, αν το υποδείξουν οι πραγματογνώμονες που έχουν διοριστεί. Κατά την επιλογή των πραγματογνωμόνων το όργανο που τους διορίζει οφείλει να λαμβάνει υπόψη του και την προηγούμενη απασχόληση των πραγματογνωμόνων του πίνακα και να αποφεύγει χωρίς σοβαρό λόγο να αναθέτει πραγματογνωμοσύνη στον ίδιο πραγματογνώμονα, αν υπάρχουν στον

πίνακα άλλοι της ίδιας ειδικότητας που δεν διορίστηκαν στον ίδιο χρόνο. Γι' αυτό το σκοπό τηρείται σε κάθε δικαστήριο ενιαίο βιβλίο για τους πραγματογνώμονες που διορίζονται σύμφωνα με την ειδικότητά τους.».

Κατά τις διατάξεις του άρθρου 195 ΚΠΔ, «1. Εκείνος που διατάσσει την πραγματογνωμοσύνη επισημαίνει στους πραγματογνώμονες την υποχρέωσή τους κατά το άρθρο 207 παρ. 1 εδάφιο β' και καθορίζει τα ζητήματα για τα οποία κυρίως θα διεξαχθεί, έχοντας υπόψη και τις τυχόν προτάσεις των διαδίκων. Έχει επίσης το δικαίωμα να θέσει προθεσμία για την διεξαγωγή της, που μπορεί να παραταθεί σε περίπτωση ανάγκης. 2. Στους πραγματογνώμονες μπορεί να ανατεθεί σε κάθε στάδιο της ανάκρισης η λύση νέων ζητημάτων. Οι πραγματογνώμονες δεν περιορίζονται μόνο στην έρευνα των ζητημάτων που τους τέθηκαν, αν ως ειδικοί θεωρούν άξια λόγου και άλλα ζητήματα. Μπορούν επίσης να ζητήσουν διευκρινίσεις για τα ζητήματα που τους τέθηκαν. 3. Αν για την διεξαγωγή της πραγματογνωμοσύνης είναι απαραίτητη η καταστροφή ή η αλλοίωση του πράγματος που αποτελεί αντικείμενό της, οι πραγματογνώμονες οφείλουν, αν είναι δυνατό, να μην εξετάσουν και να διαφυλάξουν ένα κομμάτι του πράγματος. Πριν από την ολική ή μερική καταστροφή ή αλλοίωση του πράγματος οι πραγματογνώμονες οφείλουν να ειδοποιήσουν με τον ανακριτή τον κατηγορούμενο και τους άλλους διαδίκους, για να ασκήσουν τα δικαιώματά τους που αναφέρονται στα άρθρα 191 - 193. Ειδοποίηση δεν γίνεται, όταν υπάρχει από την αναβολή κίνδυνος που καθορίζεται ειδικά από τους πραγματογνώμονες στην έκθεσή τους.».

Κατά τις διατάξεις του άρθρου 197 ΚΠΔ, «1. Αν κατά τη διάρκεια της πραγματογνωμοσύνης προκύψουν ουσιαστικές διαφωνίες μεταξύ τους, οι πραγματογνώμονες το αναφέρουν χωρίς χρονοτριβή σε εκείνον που τους διόρισε, ο οποίος διορίζει και άλλον ή και άλλους πραγματογνώμονες που συμπράττουν με όσους ορίστηκαν αρχικά. 2. Αν οι γνώμες των πραγματογνώμων διαφέρουν και πάλι μεταξύ τους σε σημαντικό βαθμό ή αν η γνωμοδότηση που παρέδωσαν είναι ασαφής, αόριστη ή αντιφατική ή αντίθετη σε άλλα περιστατικά που βεβαιώθηκαν στο βαθμό που χρειάζεται, διατάσσεται νέα πραγματογνωμοσύνη, εφόσον οι αμφιβολίες που δημιουργήθηκαν δεν φαίνεται πιθανό πως θα εκλείψουν και μετά την τυχόν επιστροφή για διόρθωση της γνωμοδότησης στους ίδιους πραγματογνώμονες. Η νέα πραγματογνωμοσύνη γίνεται από άλλους

πραγματογνώμονες, στους οποίους μπορεί να προστεθούν και ένας ή περισσότεροι από εκείνους που διορίστηκαν την πρώτη φορά.». Κατά τις διατάξεις του άρθρου 198 ΚΠΔ, «Η γνωμοδότηση των πραγματογνωμόνων πρέπει να είναι γραπτή και αιτιολογημένη και να περιλαμβάνει επίσης αιτιολογημένη την γνώμη της μειοψηφίας, αν υπάρχει. Η γνωμοδότηση παραδίδεται στον ανακριτικό υπάλληλο ή στο δικαστήριο που διόρισε τους πραγματογνώμονες. Για την παράδοση συντάσσεται έκθεση ή γίνεται αναφορά στα πρακτικά της συνεδρίασης. Κατά την κύρια διαδικασία η γνωμοδότηση μπορεί να γίνει και προφορικά, οπότε τα ουσιαστικά της σημεία καταχωρίζονται στα πρακτικά.». Κατά τις διατάξεις του άρθρου 204 ΚΠΔ, «1. Όταν διεξάγεται ανάκριση ή προανάκριση ή προκαταρκτική εξέταση, εκείνος που διατάσσει πραγματογνωμοσύνη γνωστοποιεί συγχρόνως στον κατηγορούμενο ή τον ύποπτο ή σε αυτόν που υποστηρίζει την κατηγορία, σύμφωνα με το άρθρο 192 τον διορισμό των πραγματογνωμόνων, τον τόπο και το χρόνο διεξαγωγής της πραγματογνωμοσύνης, καθώς και το θέμα της. Όταν διεξάγεται πραγματογνωμοσύνη από τα κατ' άρθρο 184 εργαστήρια, γνωστοποιείται στα παραπάνω πρόσωπα σύμφωνα με το άρθρο 192 η ανάθεσή της. Μέσα στην οριζόμενη από εκείνον που έκανε το διορισμό εύλογη προθεσμία, αυτά μπορούν να διορίσουν με δικές τους δαπάνες τεχνικό σύμβουλο, που επιλέγεται μεταξύ όσων έχουν την ικανότητα να διοριστούν σύμφωνα με τον νόμο πραγματογνώμονες στη συγκεκριμένη περίπτωση. Εκείνοι που έκαναν τον διορισμό οφείλουν να ειδοποιήσουν εγγράφως αυτόν που διέταξε την πραγματογνωμοσύνη για τον διορισμό του τεχνικού συμβούλου. Η διεξαγωγή της πραγματογνωμοσύνης δεν εμποδίζεται από τη μη εμπρόθεσμη άσκηση του παραπάνω δικαιώματος. 2. Η γνωστοποίηση που προβλέπεται στην παρ. 1 δεν είναι υποχρεωτική στην περίπτωση που επιβάλλεται η άμεση ενέργεια της πραγματογνωμοσύνης, καθώς και στην περίπτωση της προκαταρκτικής πραγματογνωμοσύνης που προβλέπει το άρθρο 187. Αυτό δεν εμποδίζει πάντως το διορισμό τεχνικών συμβούλων από τα πρόσωπα της παρ. 1. 3. Όσα προβλέπονται στην παρ. 1 εφαρμόζονται και όταν η πραγματογνωμοσύνη πρόκειται να διεξαχθεί στο ακροατήριο, εκτός αν το δικαστήριο με αιτιολογημένη απόφασή του κρίνει ότι εξαιτίας αυτού μπορεί να σημειωθεί αξιόλογη καθυστέρηση στην εκδίκαση της υπόθεσης.». Κατά τις διατάξεις του άρθρου 207 ΚΠΔ, «1.

Εκείνος που διορίστηκε τεχνικός σύμβουλος έχει το δικαίωμα να παρίσταται κατά τις εργασίες των πραγματογνωμόνων και να λαμβάνει υπόψη του όσα έγγραφα μπορούν να έχουν υπόψη τους και οι πραγματογνώμονες ή να ζητεί πληροφορίες στις περιπτώσεις που δικαιούνται και εκείνοι (άρθρο 196). Για το λόγο αυτό οι πραγματογνώμονες υποχρεούνται με ποινή ακυρότητας της πραγματογνωμοσύνης να γνωστοποιήσουν στους τεχνικούς συμβούλους τον τόπο και το χρόνο διενέργειας της πραγματογνωμοσύνης, καθώς και το θέμα της. Επίσης ο τεχνικός σύμβουλος μπορεί να ζητήσει και να λάβει με δαπάνες εκείνου που τον διόρισε αντίγραφα της έκθεσης πραγματογνωμοσύνης και των εγγράφων που την συνοδεύουν. 2. Έχει το δικαίωμα επίσης με γραπτή αίτησή του να ζητήσει από εκείνον που έκανε το διορισμό στην προδικασία ή από το δικαστήριο στο ακροατήριο να του επιτρέψει να εξετάσει το πρόσωπο ή το πράγμα που ήταν αντικείμενο της πραγματογνωμοσύνης, μεριμνώντας όμως ώστε να μην προκληθεί καθυστέρηση στην ανάκριση από την εξέταση αυτή. Το όργανο στο οποίο απευθύνεται η αίτηση αποφασίζει αμετάκλητα γι' αυτήν και, αν την δεχτεί, ορίζει το χρόνο και τον τόπο της εξέτασης και έναν ή περισσότερους από τους πραγματογνώμονες ή έναν ανακριτικό υπάλληλο ή έναν δικαστή για να παρευρεθούν κατά την εξέταση αυτή.». Τέλος, κατά τις διατάξεις του άρθρου 208 ΚΠΔ, «Ο τεχνικός σύμβουλος παραδίδει τις γραπτές του παρατηρήσεις για την πραγματογνωμοσύνη που έγινε, είτε ο ίδιος είτε διαμέσου του συνηγόρου εκείνου που τον διόρισε, στον αρμόδιο εισαγγελέα ή στον ανακριτικό υπάλληλο και συντάσσεται χωριστή έκθεση. Η παράδοση πρέπει να γίνει, με ποινή απαραδέκτου, το αργότερο τρεις ημέρες πριν από την δικάσιμο που ορίζεται στην κλήτευση του κατηγορουμένου στο ακροατήριο. Ο τεχνικός σύμβουλος που διορίστηκε στο ακροατήριο οφείλει να αναπτύξει τις παρατηρήσεις του αμέσως μετά την έκθεση των πραγματογνωμόνων, τηρουμένων των διατυπώσεων του άρθρου 198.».

Εν προκειμένω, στο πλαίσιο προκαταρκτικής εξέτασης, που διενεργείται, από Διοικητές Αστυνομικών Τμημάτων της Χώρας, κατόπιν σχετικών παραγγελιών της Εισαγγελέως Πρωτοδικών Λάρισας, διατάχθηκε η εκταφή σορών θυμάτων του τραγικού δυστυχήματος «των Τεμπών» της 28-02-2023, επί τη βάση υποβληθέντων σχετικών αιτημάτων δέκα (10)

συγγενών των ανωτέρω θυμάτων, επιβεβαιωθέντων, δι' ενόρκων καταθέσεων αυτών, ενώπιον των προανακριτικών υπαλλήλων των ανωτέρω Αστυνομικών Τμημάτων, προκειμένου, είτε να εξακριβωθεί και πιστοποιηθεί η ταύτιση ή μη του dna των σορών, που παραδόθηκαν, προς ταφή, κατά τη διάρκεια της αυτεπάγγελτης προανάκρισης, στους οικείους των θανόντων θυμάτων, με το dna των ήδη αιτούντων την εκταφή προσώπων, είτε να εξακριβωθεί και επιβεβαιωθεί η αιτία θανάτου των ανωτέρω θυμάτων, μέσω της διενέργειας των καταλλήλων πλήρων βιοχημικών - τοξικολογικών εξετάσεων, καθώς και κάθε άλλης συναφούς εξέτασης, που θα κριθεί απαραίτητη, από τα ανωτέρω εργαστήρια ή θα ζητηθεί, από τους αιτούντες συγγενείς των ανωτέρω θυμάτων, επί των υπολειμμάτων των σορών αυτών, μετά την πραγματοποίηση των αντιστοιχών αιτουμένων εκταφών και της λήψης υλικού, από τον άμεσο περιβάλλοντα χώρο της ταφής. Επίσης, διατάχθηκε η άμεση διενέργεια των ανωτέρω εξετάσεων, από αρμόδια - κατάλληλα εργαστήρια, με τις εγγυήσεις των άρθρων 183 επ. του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας και την παρουσία, κατά τις σχετικές διαδικασίες, κατά τα άρθρα 204 επ. του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, των τυχόν διορισθησόμενων τεχνικών συμβούλων των αιτούντων. Παραγγέλθηκε, ομοίως, οι όποιες εκταφές λάβουν χώρα, να γίνουν, με σεβασμό, κατά τους υγειονομικούς κανόνες και σε συνεννόηση με τον αρμόδιο Δήμο, παρουσία Ιατροδικαστή, αρμόδιας Αστυνομικής Αρχής και αρμοδίου υπαλλήλου της Διεύθυνσης Εγκληματολογικών Ερευνών του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας.

Πριν την διενέργεια οποιασδήποτε εκταφής, κατά τη διάρκεια της εν λόγω διενεργούμενης προκαταρκτικής εξέτασης, ορισμένοι συγγενείς θυμάτων του ανωτέρω δυστυχήματος, υπέβαλαν αιτήσεις, προς την Εισαγγελία Πρωτοδικών Λάρισας, με τις οποίες αιτήθηκαν, να επιτραπεί στους διορισθέντες τεχνικούς συμβούλους τους, η λήψη δειγμάτων, από τις σορούς των θανόντων θυμάτων και συγγενών τους και η μετά ταύτα, αποστολή αυτών, σε εργαστήρια του εξωτερικού, για την εξακρίβωση των αιτιών θανάτου των ανωτέρω θυμάτων και η αποστολή των ληφθησόμενων δειγμάτων, από τους διορισθέντες Ιατροδικαστές - πραγματογνώμονες, στο εξωτερικό, για τη διενέργεια των ενδεδειγμένων ελέγχων. Η Εισαγγελέας Πρωτοδικών Λάρισας, δεν αποδέχθηκε - αλλά απέρριψε - τις

ανωτέρω αιτήσεις, αναφορικά με το είδος και τους όρους εκτέλεσης όλων των απαραίτητων χημικών, βιοχημικών, τοξικολογικών, ιστολογικών κ.α. εξετάσεων, αλλά και εξετάσεων DNA, επί των σορών των θυμάτων, τα οποία αφορούσαν οι εν λόγω αιτήσεις, ακολούθως, δε, οι ανωτέρω σχετικές διαφωνίες της Εισαγγελέως Πρωτοδικών Λάρισας και των ανωτέρω αιτούντων συγγενών θυμάτων του ανωτέρω δυστυχήματος και παρισταμένων προς υποστήριξη της κατηγορίας, εισήχθησαν, προς κρίση, ενώπιον του αρμοδίου Συμβουλίου Πλημμελειοδικών Λάρισας, **βουλεύματά του, ήρε τις σχετικές διαφωνίες, υπέρ της άποψης της Εισαγγελέα Πρωτοδικών Λάρισας**, η οποία, κατά τα προαναφερόμενα, πρότεινε, **α)** την άρση της ανακύψασας διαφωνίας μεταξύ των αιτούντων συγγενών θυμάτων του ανωτέρω δυστυχήματος και παρισταμένων προς υποστήριξη της κατηγορίας της ενεργούσας την προκαταρκτική εξέταση Εισαγγελέα Πρωτοδικών Λάρισας, αναφορικά με το είδος και τους όρους εκτέλεσης όλων των απαραίτητων χημικών, βιοχημικών, τοξικολογικών, ιστολογικών κ.α εξετάσεων, αλλά και εξετάσεων DNA επί της σορών των συγγενών των ανωτέρω αιτούντων και τη λήψη δειγμάτων εκ των σορών, από τους τεχνικούς συμβούλους τους και την αποστολή αυτών, σε εργαστήρια του εξωτερικού, προς ανεύρεση των αιτιών θανάτου των συγγενών τους, αλλά και την αποστολή των ληφθέντων δειγμάτων, από τους δημόσια διορισθέντες ιατροδικαστές - πραγματογνώμονες, στο εξωτερικό, για τους ενδεδειγμένους ελέγχους, υπέρ της γνώμης της ίδιας (της Εισαγγελέα Πρωτοδικών Λάρισας), και **β)** την απόρριψη των αιτημάτων, περί λήψεως δειγμάτων, από τις σορούς των ανωτέρω θυμάτων και αποστολής αυτών, προς εξέταση, σε εργαστήρια του εξωτερικού, από τους διορισθέντες, από τους αιτούντες, τεχνικούς συμβούλους, αλλά και της αποστολής δειγμάτων, προς εξέταση, σε εργαστήρια του εξωτερικού, από τους διορισθέντες ιατροδικαστές - πραγματογνώμονες.-

Ο Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου

Κωνσταντίνος Β. Τζαβέλλας

VOICE NEWS

ΟΛΑ ΣΤΟ ΦΩΣ

